

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autor práce: Vojtěch Mejzr
Název práce: Problematika názorového vůdcovství v éře sociálních médií
Autor posudku: Jiří Vinopal
Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

Základní charakteristika práce.

Jedná se o čistě teoretickou práci, která má za cíl na základě systematické analýzy odborných zdrojů posoudit relevanci konceptu názorového vůdcovství v současných podmínkách sociálních médií.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Autor v úvodu jasně formuluje cíl práce i konkrétní otázky, které má v úmyslu svou analýzou zodpovědět; závěry, jim pak odpovídají.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Postup řešení je v úvodu práce vyložen poměrně jasně (nejasné je, jakou povahu bude mít „syntéza předcházejících poznatků“ v poslední kapitole) a autor se jej pak náležitě drží. K samotné podobě postupu viz komentáře dále.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Práce tvoří kompaktní celek, když nejprve jsou pojednány jednotlivé oblasti zvoleného tématu a následně provedena syntéza poznatků.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Struktura práce je přehledná, argumentace je vystavěna logicky.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vzhled autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Autor rozpracovává klíčové oblasti zvoleného problému, jako jsou teorie názorového vůdcovství, mediální systém a jeho proměny, publika a sociální media v adekvátní šíři a hloubce. Aktuální situaci (zejména pak koncept influencerství) pak analyzuje za pomoci dříve vyložených pojmů a koncepcí, což činí povětšinou adekvátně...

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

...postup řešení nicméně v této fázi shledávám ne úplně dotaženým. Autor se z mého pohledu občas dostává do situace, kdy na novém fenoménu hledá známky původního; což se, nikoli příliš překvapivě, obvykle podaří. Není to rozhodně tak, že by směřoval ke sdělení typu „nic nového pod sluncem, všechno už tu bylo“, „je to jen staré známé, převlečené do nového hávu“ ...; zvolený přístup takovým dojmem nicméně, chtě nechtě, místy působí.

Osobně bych očekával, že po podrobné analýze odborných zdrojů, autor dospěje k tvorbě konkrétních „hypotéz“, očekávání toho, jak, pokud má v éře sociálních médií smysl o něm mluvit, by názorové vůdcovství vypadalo. A následně by se pokusil tento teoreticky odvozený model v realitě najít. Možná by dospěl k velmi podobnému závěru, ovšem postupoval by více tradičním - hypoteticko-deduktivním - postupem.

I při reálně zvoleném postupu, kdy si autor nejprve vybere fenomény (influencertsví a technologické algoritmy), které posoudí prizmatem názorového vůdcovství, bych pak očekával ještě o něco systematictější přístup: například sestavit na základě literatury explicitní seznam „klíčových“ atributů názorového vůdcovství; a to detailněji, než jak autor výborně činí u koncepce E. Katze na s. 32-33. A především pak - větší systematickou snahu nalézt spíše odlišnosti (a tedy překážky pro přenos konceptu NV), nežli podobnosti.

Rád bych ovšem vedl, že si uvědomuji si, že jde o práci bakalářskou, a že sám považuji pasní teoretické práce v této fázi studia za dosti složitý úkol. Nicméně už jen pro další kroky považuji za důležité na tyto problémy upozornit.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Povaha závěrečné syntézy odpovídá zvolenému postupu, k němuž uvádím své výhrady výše. Z obsahového hlediska musím nicméně uznat, že věcně autor provádí jednotlivé analýzy systematicky a správně, argumentuje adekvátně a závěry vyvozuje korektně. Poslední kapitola tak dobře odpovídá na výzkumné otázky formulované v cílech práce.

Dílčí výhrady mám k některým závěrům dávajícím do kontrapozice koncept, který autor označuje jako „klasické názorové vůdcovství“ a názorové vůdcovství para-sociální. Příklady jsou na s. 31, kde autor např. píše, že „...klasické názorové vůdcovství (kde názoroví vůdci pouze přebírají mediální obsah a zprostředkovávají jej svému okolí)...“ Problém je podle už v tom, co zde tedy autor myslí „klasickým názorovým vůdcovstvím“, neboť jak sám píše, tento koncept se vyvíjel (a zde mohu opět odkázat na výtku ohledně postupu, v němž postrádám jasnou formulaci „klasického modelu“ a jeho očekávané podoby v éře sociálních médií). Například i v jím uváděné teorii difuze inovací není koncept NV pojímán takto pasivním způsobem – early adopters, kteří se s NV často překrývají, inovaci nejen pouze předávají dál; oni ji především jako první aktivně zkoušejí, rozhodují se o jejím předávání, a konečně také pro ostatní subjektivně vytvářejí její hodnocení, narace atp.

Hned v následujícím odstavci autor jako rozdíl oproti klasickému konceptu uvádí zaměření na reálný vliv (tentokrát je to tedy z hlediska jeho měření). Nicméně i tento přístup se objevoval již v době koncepcí, které by autor (zřejmě) označil jako klasické – viz např. techniky klíčových informantů pro identifikaci NV ve skupině, nebo typologie NV podle frekvence ovlivňování od Booth a Babchuka.

Podobně, na s. 34 zcela nesouhlasím s vyjádřením, že „Zatímco klasičtí názoroví vůdci přenášejí svůj vliv nezáměrně, influenceři jej na sociálních médiích získávají záměrnou aktivitou, v rámci

kteří si budují a udržují svou osobní značku.“ I „klasičtí“ NV přenáší svůj vliv záměrnou aktivitou komunikace s ostatními (někdy, někteří,...), zatímco influenceři jej skutečně pouze nezáměrně získávají jako vedlejší produkt nějaké aktivity (někteří, někdy...).

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Bakalářská práce splňuje nároky na odborný text tohoto typu.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Autor využívá vhodné odborné zdroje; jejich počet i typ je adekvátní danému stupni práce.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Po jazykové stránce je práce velmi slušná, autor formuluje myšlenky jasným způsobem a text se čte hladce. Bohužel z něj neodstranil všechny překlepy, technické nedostatky (např. dvojí názvy grafů, 6 nebo 5 (a-e) „dimenzí“ – s. 15) a syntaktické chyby; na jednom místě dokonce chybí část věty (snad ne celého odstavce...) – s. 31.

Celkové hodnocení práce

Práce je celkově na velmi dobré úrovni; autor v ní prokázal schopnost vyhledat a zpracovat zajímavý problém, zorientovat se v komplexních teoretických souvislostech netriviálního fenoménu a systematicky zmapovat jeho jednotlivé oblasti, formulovat na základě toho originální výzkumnou otázku a aplikovat získaná zjištění na nové jevy. Na úrovni bakalářského studia jde po mém soudu o kvalitní teoretickou práci.

Otázky a náměty k obhajobě

Pokuste se představit, jak by mohlo proběhnout empirické ověření – výzkumných otázek práce, resp. jejích závěrů. Tj. jak empiricky ověřit, zda jsou influenceři (případně algoritmy) názorovými vůdci... Jaký by byl postup řešení takového výzkumného úkolu?

Datum: 20. 8. 2020

Podpis: